

En el cas que la proposta anterior sigui acceptable per al Govern d'Espanya, aquesta Nota diplomàtica i la de la resposta afirmativa del Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació han de constituir un Acord entre els dos estats que ha d'entrar en vigor en la data de l'última notificació per la qual les parts, per la via diplomàtica, es comuniquin el compliment dels seus requisits interns necessaris per a la dita entrada en vigor. Als efectes del cas, s'adjunta a la present Nota diplomàtica la taula d'equivalències entre les classes de permisos xilens i espanyols.

L'Ambaixada de la República de Xile aprofita l'oportunitat per reiterar a l'Excm. Sr. Ministre d'Afers Exteriors i de Cooperació el testimoni de la seva més alta i distingida consideració.

Madrid, 24 de maig de 2004.

A l'Excm. Sr. Miguel Ángel Moratinos, ministre d'Afers Exteriors i Cooperació. Madrid.»

En resposta a això, em complau confirmar que la proposta descrita anteriorment és acceptable per al Govern d'Espanya i que la Nota diplomàtica d'aquesta Ambaixada i aquesta resposta constitueixen un Acord entre els dos estats, que entra en vigor en la data de l'última notificació per la qual les parts, per la via diplomàtica, es comuniquin el compliment dels seus requisits interns necessaris per a la dita entrada en vigor. Als efectes del cas, s'adjunta a la present Nota diplomàtica la taula d'equivalències entre les classes de permisos xilens i espanyols.

El Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació aprofita aquesta oportunitat per reiterar a l'Excm. Sr. Ambaixador de la República de Xile a Madrid el testimoni de la seva més alta i distingida consideració.

Madrid, 14 d'octubre de 2004.

Miguel Ángel Moratinos,

Ministre d'Afers Exteriors i de Cooperació

A l'Excm. Sr. Enrique Krauss Rusque, ambaixador de la República de Xile. Madrid.

ANNEX

Taula d'equivalències entre els permisos espanyols i xilens

Permisos espanyols	Permisos xilens									
	A-1*	A-2	A-3	A-4	A-5	B	C	D*	E*	F*
A1							X			
A							X			
B						X				
B+E					X					
C1				X	X					
C1+E				X	X					
C				X	X					
C+E					X					
D1		X								
D1+E		X								
D			X							
D+E		X	X							
BTP		X	X							
LCC										
LCM										
LVA										

* No tenen equivalència.

El present Bescanvi de notes va entrar en vigor el 10 de juny de 2005, data de l'última notificació encreuada entre les parts de compliment de requisits interns necessaris, segons estableix el text de les notes.

Es fa públic per a coneixement general.

Madrid, 13 de juny de 2005.—El secretari general tècnic, Francisco Fernández Fábregas.

CAP DE L'ESTAT

11364 LLEI 13/2005, d'1 de juliol, per la qual es modifica el Codi civil en matèria de dret a contreure matrimoni. («BOE» 157, de 2-7-2005.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

I

La relació i convivència de parella, basada en l'afecte, és expressió genuïna de la naturalesa humana i constitueix un camí destacat per desenvolupar la personalitat, que la nostra Constitució estableix com a un dels fonaments de l'ordre polític i la pau social. De conformitat amb això, una manifestació assenyalada d'aquesta relació, com és el matrimoni, la recull la Constitució, en l'article 32, i, en termes de la nostra jurisprudència constitucional, és considerada una institució jurídica de rellevància social que permet realitzar la vida en comú de la parella.

Aquesta garantia constitucional del matrimoni té com a conseqüència que el legislador no pot desconèixer la institució, ni deixar de regular-la de conformitat amb els valors superiors de l'ordenament jurídic, i amb el seu caràcter de dret de la persona basant-se en la Constitució. Ha de ser la llei que desplegui aquest dret, dins el marge d'opcions obert per la Constitució, la que, en cada moment històric i d'acord amb els seus valors dominants, ha de determinar la capacitat exigida per contreure matrimoni, així com el seu contingut i règim jurídic.

La regulació del matrimoni en el dret civil contemporani ha reflectit els models i valors dominants en les societats europees i occidentals. El seu origen radica en el Codi civil francès de 1804, del qual innegablement prové l'espanyol de 1889. En aquest context, el matrimoni s'ha configurat com una institució, però també com una relació jurídica que tan sols s'ha pogut establir entre persones de diferent sexe; de fet, en aquesta diferència de sexe s'ha trobat tradicionalment un dels fonaments del reconeixement de la institució pel dret de l'Estat i pel dret canònic. Per això, els codis dels dos últims segles, reflectint la mentalitat dominant, no necessitaven prohibir el matrimoni entre persones del mateix sexe, ni tan sols referir-s'hi, atès que la relació entre elles de cap manera es considerava que pogués donar lloc a una relació jurídica matrimonial.

Però tampoc el legislador de cap manera no pot ignorar el que és evident: que la societat evoluciona en la manera de conformar i reconèixer els diversos models de convivència, i que, per això, el legislador pot actuar en conseqüència, fins i tot en té l'obligació, i evitar qualsevol

fractura entre el dret i els valors de la societat les relacions de la qual ha de regular. En aquest sentit, no hi ha cap dubte que la realitat social espanyola del nostre temps esdevé molt més rica, plural i dinàmica que la societat en què sorgeix el Codi civil de 1889. La convivència com a parella entre persones del mateix sexe basada en l'afectivitat ha estat objecte de reconeixement i acceptació social creixent, i ha superat arrelats prejudicis i estigmatitzacions. Avui s'admet sense dificultat que aquesta convivència en parella és un mitjà a través del qual es desenvolupa la personalitat d'un gran nombre de persones, convivència mitjançant la qual es presten entre si suport emocional i econòmic, sense més transcendència que la que té lloc en una estricta relació privada, atesa, fins ara, la seva falta de reconeixement formal per part del dret.

Aquesta percepció no només es produeix a la societat espanyola, sinó també en àmbits més amplis, com es reflecteix en la Resolució del Parlament Europeu, de 8 de febrer de 1994, en la qual expressament es demana a la Comissió Europea que presenti una proposta de recomanació als efectes de posar fi a la prohibició de contreure matrimoni a les parelles del mateix sexe, i garantir-los els plens drets i beneficis del matrimoni.

II

La Història evidencia una llarga trajectòria de discriminació basada en l'orientació sexual, discriminació que el legislador ha decidit remoure. L'establiment d'un marc de realització personal que permeti que els que lliurement adopten una opció sexual i afectiva per persones del seu mateix sexe puguin desenvolupar la seva personalitat i els seus drets en condicions d'igualtat s'ha convertit en exigència dels ciutadans del nostre temps, una exigència a què aquesta Llei intenta donar resposta.

Certament, la Constitució, en encomanar al legislador la configuració normativa del matrimoni, de cap manera no exclou una regulació que delimiti les relacions de parella d'una forma diferent a la que hagi existit fins al moment, regulació que doni cabuda a les noves formes de relació afectiva. Però, a més, l'opció reflectida en aquesta Llei té uns fonaments constitucionals que el legislador ha de tenir en compte. Així, la promoció de la igualtat efectiva dels ciutadans en el lliure desenvolupament de la seva personalitat (articles 9.2 i 10.1 de la Constitució), la preservació de la llibertat pel que fa a les formes de convivència (article 1.1 de la Constitució) i la instauració d'un marc d'igualtat real en el gaudi dels drets sense cap discriminació per raó de sexe, opinió o qualsevol altra condició personal o social (article 14 de la Constitució) són valors consagrats constitucionalment la plasmació dels quals s'ha de reflectir en la regulació de les normes que delimiten l'estatus del ciutadà, en una societat lliure, pluralista i oberta.

Des d'aquesta perspectiva àmplia, la regulació del matrimoni que ara s'instaura intenta donar satisfacció a una realitat palpable, els canvis de la qual ha assumit la societat espanyola amb la contribució dels col·lectius que han defensat l'equiparament ple en drets per a tots amb independència de la seva orientació sexual, realitat que requereix un marc que determini els drets i les obligacions de tots els qui formalitzen les seves relacions de parella.

En el context assenyalat, la Llei permet que el matrimoni se celebri entre persones del mateix sexe o de diferent sexe, amb plenitud i igualtat de drets i obligacions sigui quina sigui la seva composició. En conseqüència, els efectes del matrimoni, que es mantenen íntegrament respectant la configuració objectiva de la institució, són únics en tots els àmbits amb independència del sexe dels contraents; entre d'altres, tant els referits a drets i prestacions socials com la possibilitat de ser part en procediments d'adopció.

Així mateix, s'ha procedit a fer una adaptació terminològica imprescindible dels diferents articles del Codi civil que es refereixen al matrimoni o que hi tenen relació, així com d'una sèrie de normes del mateix Codi que contenen referències explícites al sexe dels seus integrants.

En primer lloc, les referències al marit i a la muller s'han substituït per la menció als cònjuges o als consorts. En virtut de la nova redacció de l'article 44 del Codi civil, l'accepció jurídica de cònjuge o de consort és la de persona casada amb una altra, amb independència que totes dues siguin del mateix sexe o de diferent sexe.

No obstant això, subsisteix la referència al binomi format pel marit i la muller en els articles 116, 117 i 118 del Codi, atès que els supòsits de fet a què es refereixen aquests articles només es poden produir en el cas de matrimonis heterosexuales.

D'altra banda, i com a resultat de la disposició addicional primera de la present Llei, totes les referències al matrimoni que conté el nostre ordenament jurídic s'han d'entendre aplicables tant al matrimoni de dues persones del mateix sexe com a l'integrat per dues persones de diferent sexe.

Article únic. *Modificació del Codi civil en matèria de dret a contreure matrimoni.*

El Codi civil es modifica en els termes següents:

U. S'afegeix un segon paràgraf a l'article 44, amb la redacció següent:

«El matrimoni té els mateixos requisits i efectes quan tots dos contraents són del mateix sexe o de diferent sexe.»

Dos. L'article 66 queda redactat en els termes següents:

«Article 66.

Els cònjuges són iguals en drets i deures.»

Tres. L'article 67 queda redactat en els termes següents:

«Article 67.

Els cònjuges s'han de respectar i ajudar mútuament i actuar en interès de la família.»

Quatre. El primer paràgraf de l'article 154 queda redactat en els termes següents:

«Els fills no emancipats estan sota la potestat dels seus progenitors.»

Cinc. El primer paràgraf de l'article 160 queda redactat en els termes següents:

«Els progenitors, encara que no exerceixin la pàtria potestat, tenen el dret de relacionar-se amb els fills menors, excepte amb els adoptats per un altre o d'acord amb el que disposi la resolució judicial.»

Sis. El paràgraf 2n de l'article 164 queda redactat en els termes següents:

«2n Els adquirits per successió en què un o tots dos dels qui exerceixin la pàtria potestat hagin estat justament desheretats o no hagin pogut heretar per causa d'indignitat, que han de ser administrats per la persona designada pel causant i, si no n'hi ha i successivament, per l'altre progenitor o per un administrador judicial nomenat especialment.»

Set. L'apartat 4 de l'article 175 queda redactat en els termes següents:

«4. Ningú no pot ser adoptat per més d'una persona, llevat que l'adopció la duguin a terme con-

juntament o successivament els dos cònjuges. El matrimoni celebrat amb posterioritat a l'adopció permet al cònjuge adoptar els fills del seu consort. En cas de mort de l'adoptant, o quan l'adoptant sigui objecte de l'exclusió que preveu l'article 179, és possible una nova adopció de l'adoptat.»

Vuit. L'apartat 2 de l'article 178 queda redactat en els termes següents:

«2. Excepcionalment subsisteixen els vincles jurídics amb la família del progenitor que, segons el cas, correspongui:

1r Quan l'adoptat sigui fill del cònjuge de l'adoptant, encara que el consort hagi mort.

2n Quan només un dels progenitors hagi estat legalment determinat, sempre que aquest efecte hagi estat sol·licitat per l'adoptant, l'adoptat més gran de dotze anys i el progenitor el vincle del qual hagi de persistir.»

Nou. El paràgraf segon de l'article 637 queda redactat en els termes següents:

«S'exceptuen d'aquesta disposició les donacions fetes conjuntament als dos cònjuges, entre els quals hi ha aquell dret, si el donant no ha disposat el contrari.»

Deu. L'article 1.323 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.323.

Els cònjuges es poden transmetre per qualsevol títol béns i drets i poden fer entre ells tota mena de contractes.»

Onze. L'article 1.344 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.344.

Mitjançant la societat de guanys es fan comuns per als cònjuges els guanys o beneficis obtinguts indistintament per qualsevol d'ells, que els han de ser atribuïts per meitats en dissoldre's.»

Dotze. L'article 1.348 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.348.

Sempre que una quantitat o crèdit pagador en un cert nombre d'anys pertanyi privativament a un dels cònjuges, no són de guanys les sumes que es cobrin en els terminis vençuts durant el matrimoni, sinó que es consideren capital d'un cònjuge o de l'altre, segons a qui pertanyi el crèdit.»

Tretze. L'article 1.351 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.351.

Els guanys obtinguts per qualsevol dels cònjuges en el joc o els procedents d'altres causes que eximeixin de la restitució pertanyen a la societat de guanys.»

Catorze. L'article 1.361 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.361.

Es presumeixen de guanys els béns existents en el matrimoni mentre no es provi que pertanyen privativament a un dels dos cònjuges.»

Quinze. El paràgraf 2n de l'article 1.365 queda redactat en els termes següents:

«2n. En l'exercici ordinari de la professió, art o ofici o en l'administració ordinària dels béns propis. Si un dels cònjuges és comerciant, cal atènyer-se a que disposa el Codi de comerç.»

Setze. L'article 1.404 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.404.

Fetes les deduccions en el cabal inventariat que prefixen els articles anteriors, el romanent constitueix l'haver de la societat de guanys, que s'ha de dividir per meitats entre els cònjuges o els seus hereus respectius.»

Disset. L'article 1.458 queda redactat en els termes següents:

«Article 1.458.

Els cònjuges es poden vendre béns recíprocament.»

Disposició addicional primera. *Aplicació en l'ordenament.*

Les disposicions legals i reglamentàries que continguin alguna referència al matrimoni s'han d'entendre aplicables amb independència del sexe dels seus integrants.

Disposició addicional segona. *Modificació de la Llei de 8 de juny de 1957, sobre el Registre civil.*

U. L'article 46 queda redactat en els termes següents:

«Article 46.

L'adopció, les modificacions judicials de capacitat, les declaracions de concurs, absència o defunció, els fets relatius a la nacionalitat o veïnatge i, en general, els altres inscriptibles per als quals no s'estableix especialment que la inscripció es faci en una altra secció del registre, s'han d'inscriure al marge de la inscripció de naixement corresponent.

Tots els fets que afecten la pàtria potestat, llevat de la mort dels progenitors, s'han d'inscriure al marge de la inscripció de naixement dels fills.»

Dos. L'article 48 queda redactat en els termes següents:

«Article 48.

La filiació paterna o materna ha de constar en la inscripció de naixement en el seu marge, per referència a la inscripció de matrimoni dels pares o per inscripció del reconeixement.»

Tres. L'article 53 queda redactat en els termes següents:

«Article 53.

Les persones són designades pel seu nom i cognoms, corresponents als dos progenitors, que la Llei empara davant tothom.»

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació civil reconeguda per l'article 149.1.8a de la Constitució espanyola, sense perjudici de la conservació, modificació i desplegament per part de les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allí on n'hi hagin, i de les normes aprovades per les comunitats autònomes en desplegament de les seves competències en dret civil.

Disposició final segona. Entrada en vigor.

La present Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

València, 1 de juliol de 2005.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

11365 *LLEI 14/2005, sobre les clàusules dels convenis col·lectius referides al compliment de l'edat ordinària de jubilació.* («BOE» 157, de 2-7-2005.)

JUAN CARLOS I
REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS**I**

Aquesta Llei té per objecte incorporar al text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, una disposició perquè en els convenis col·lectius es puguin establir clàusules que possibilitin, en determinats supòsits i sota certs requisits, l'extinció del contracte de treball en complir el treballador l'edat ordinària de jubilació. Una previsió legal similar va ser derogada pel Reial decret llei 5/2001, de 2 de març, de mesures urgents de reforma del mercat de treball per a l'increment de l'ocupació i la millora de la seva qualitat, amb el benentès que aquesta disposició «estimulava l'adopció de mesures dirigides a aconseguir la jubilació forçosa dels treballadors de més edat i la seva retirada del mercat de treball, com a instrument en el marc d'una política d'ocupació inspirada en concepcions i amb suport en realitats demogràfiques i del mercat de treball clarament desactualitzades». La Llei 12/2001, de 9 de juliol, fruit de la tramitació parlamentària del Reial decret llei esmentat, ratificaria aquesta derogació, encara que va matisar la seva justificació.

Aquesta derogació no anava acompanyada d'altres mesures legals que invalidessin automàticament o que impossibilitessin aquest tipus de clàusules dels convenis col·lectius atesa la força vinculant que l'article 37.1 de la Constitució reconeix als convenis col·lectius. No obstant això, recents sentències del Tribunal Suprem han interpretat, en síntesis, que, atesa l'absència d'una norma legal habilitadora de la negociació col·lectiva en aquesta matèria, no és actualment possible establir en els convenis col·lectius clàusules amb aquesta finalitat. Aquesta interpretació jurisprudencial ha suposat que, en el dia d'avui, s'hagi produït certa inseguretats jurídica que està motivant problemes en la negociació col·lectiva en determinats àmbits.

Com a conseqüència d'això, les organitzacions empresarials i sindicals signants de l'Acord interconfederal per a la negociació col·lectiva, vigent per a 2004 (la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials, la Confederació Espanyola de la Petita i la Mitjana Empresa, la Unió General de Treballadors i Comissions Obreres), s'han dirigit al Govern per expressar la seva preocupació pels efectes que

la doctrina judicial pogués tenir en el desenvolupament de les relacions laborals i, en particular, en la negociació col·lectiva, l'equilibri intern de la qual, continuen dient les organitzacions indicades, està construït sobre renúncies mútues de les parts negociadores.

Per aquestes raons, aquestes organitzacions han sol·licitat al Govern que, com més aviat millor, promogui la reforma normativa oportuna que doti de la seguretat jurídica necessària la negociació col·lectiva.

D'altra banda, el Govern, la Confederació Espanyola d'Organitzacions Empresarials, la Confederació Espanyola de la Petita i la Mitjana Empresa, la Unió General de Treballadors i Comissions Obreres van subscriure el 8 de juliol de 2004 la Declaració per al diàleg social 2004 «Competitivitat, ocupació estable i cohesió social», en la qual es comprometen a abordar en el diàleg social determinades matèries, entre les quals s'inclou aquesta reforma normativa. En aquest marc, el Govern i les organitzacions empresarials i sindicals esmentades han arribat a un acord sobre aquesta reforma normativa que s'incorpora en els seus propis termes en aquesta Llei.

II

La norma que ara s'aprova té en compte, com no pot ser d'una altra manera, tant la reiterada doctrina del Tribunal Constitucional sobre aquesta qüestió (en particular les sentències 22/1981, de 2 de juliol, i 58/1985, de 30 d'abril), com les prescripcions de la Directiva 2000/78/CE del Consell, de 27 de novembre de 2000, relativa a l'establiment d'un marc general per a la igualtat de tracte en l'ocupació, especialment, el que estableix el seu article 6.1, que permet als estats membres disposar que les diferències de tracte per motius d'edat no han de constituir discriminació si estan justificades objectivament i raonablement, en el marc del dret nacional, per una finalitat legítima, inclosos els objectius legítims de les polítiques d'ocupació, del mercat de treball i de la formació professional, i si els mitjans per aconseguir aquest objectiu són adequats i necessaris.

D'acord amb això, en el text de la disposició que s'incorpora a la Llei de l'Estatut dels treballadors els objectius de política d'ocupació que justifiquen la introducció de clàusules en els convenis col·lectius que possibilitin l'extinció del contracte de treball quan el treballador compleixi l'edat ordinària de jubilació no són ja de caràcter genèric i incondicionat, com en l'anterior redacció de la disposició addicional desena, sinó que s'han d'expressar en el conveni col·lectiu, i la Llei ha d'esmentar objectius legítims com ara la millora de l'estabilitat en l'ocupació, la transformació de contractes temporals en indefinits, el sosteniment de l'ocupació, la contractació de nous treballadors o qualssevol altres que es dirigeixin a afavorir la qualitat de l'ocupació. Es tracta, en tots els casos, d'objectius compatibles amb el mandat als poders públics de realitzar una política orientada a l'ocupació plena que conté l'article 40 de la Constitució i amb la política d'ocupació desenvolupada a Espanya en el marc de l'estratègia coordinada per a l'ocupació regulada pel Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea.

Es persegueix així conciliar adequadament els drets individuals dels treballadors amb els interessos col·lectius derivats de circumstàncies concretes relacionats amb l'ocupació. A més, s'estableix com a requisit per a aquestes clàusules que el treballador el contracte del qual es pot extingir per raó del compliment de l'edat ordinària de jubilació tingui en aquell moment assegurat l'accés a la pensió de jubilació en la seva modalitat contributiva per tenir cobert el període mínim de cotització, o un de més gran si així s'hagués pactat en el conveni col·lectiu, i complir la resta de requisits exigits per la legislació de Seguretat Social. Es protegeixen d'aquesta manera les expectatives dels treballadors per accedir a la jubilació en unes condicions més adequades evitant la interrupció de carreres de